

## ЗАКОН О РАЧУНОВОДСТВУ

### I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

#### Предмет уређивања

##### Члан 1.

Овим законом уређују се обвезници примене овог закона, разврставање правних лица и предузетника, организација рачуноводства, рачуноводствене исправе и врсте пословних књига, услови и начин вођења пословних књига, Регистар пружалаца рачуноводствених услуга, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја, годишњег извештаја о пословању, извештаји о плаћањима владама и нефинансијско извештавање, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство и надзор над спровођењем одредби овог закона.

#### Дефиниције

##### Члан 2.

Поједини појмови, у смислу овог закона, имају следећа значења:

1) правна лица обухватају привредна друштва, Народну банку Србије, банке, платне институције, институције електронског новца, друштва за осигурање и друштва за реосигурање (у даљем тексту: друштва за осигурање), даваоце финансијског лизинга, пензијске фондове и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, инвестиционе фондове и друштва за управљање инвестиционим фондовима, берзе и брокерско-дилерска друштва, факторинг друштва, задруге, установе које обављају делатност ради стицања добити, правна лица која у складу са посебним прописима примењују одредбе овог закона, као и друга правна лица утврђена овим законом;

2) другим правним лицима сматрају се правна лица чије се пословање делом финансира из јавних прихода или других наменских извора, а делом или у целини оствареним приходима на тржишту или по основу учлањења и која се не оснивају ради стицања добити (политичке организације, синдикалне организације са својством правног лица, фондације и задужбине, удружења, институти, коморе, цркве и верске заједнице у делу обављања привредне или друге делатности у складу са прописима којима је уређено обављање тих делатности, као и друге организације организоване по основу учлањења);

3) предузетници су физичка лица у смислу закона којим се уређују привредна друштва, која пословне књиге воде по систему двојног књиговодства, ако посебним прописима није друкчије уређено;

4) Међународни стандарди финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ), у смислу овог закона, су: Концептуални оквир за финансијско извештавање (Conceptual Framework for Financial Reporting), Међународни рачуноводствени стандарди - МРС (International Accounting Standards - IAS), Међународни стандарди финансијског извештавања - МСФИ (International Financial Reporting Standards - IFRS), тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда (International Financial Reporting

Interpretations Committee - IFRIC), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија (у даљем тексту: Министарство). Превод МСФИ који утврђује и објављује Министарство чине Концептуални оквир за финансијско извештавање, основни текстови МРС и МСФИ издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда, у облику у којем су издати, и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни део стандарда, односно тумачења;

5) Међународни стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП) је рачуноводствени стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица (International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized entities - IFRS for SMEs), одобрен од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB), чији је превод утврдило и објавило Министарство. Превод МСФИ за МСП који утврђује и објављује Министарство чини основни текст МСФИ за МСП издат од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде;

6) редован годишњи финансијски извештај је извештај који треба да пружи истинит и поштен преглед финансијског положаја и успешности пословања правног лица, односно предузетника, и који се саставља за пословну годину која је једнака календарској или која је различита од календарске;

7) консолидовани годишњи финансијски извештај је финансијски извештај економске целине (групе) коју чине матично и сва зависна правна лица;

8) ванредни финансијски извештај саставља се у случајевима статусних промена (у случају статусне промене припајања ванредни финансијски извештај саставља правно лице које престаје са пословањем, док у случају статусне промене издвајања ванредни финансијски извештај саставља правно лице које се издваја), отварања, односно закључења стечајног поступка или покретања, односно закључења поступка ликвидације над правним лицем, и то са стањем на дан који претходи дану уписа статусне промене, дану отварања, односно закључења стечајног поступка или покретања, односно закључења поступка ликвидације. Ванредни финансијски извештај саставља се и у случајевима брисања огранка страног правног лица из члана 4. став 3. овог закона, односно предузетника из тачке 3) овог члана;

9) законска регулатива подразумева овај закон и подзаконске прописе који се доносе за извршавање закона;

10) интерна регулатива, у смислу овог закона, подразумева општа акта која доноси правно лице, односно предузетник, а која садрже посебна упутства и смернице за организацију рачуноводства и вођење пословних књига, рачуноводствене политике за признавање и вредновање имовине и обавеза, прихода и расхода, као и друга питања вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја за која је овим законом прописано да се уређују општим актом правног лица, односно предузетника;

11) датум биланса је дан на који се састављају финансијски извештаји, тј. дан на који се завршава извештајни период;

12) Биланс стања је финансијски извештај у којем су приказани имовина, обавезе и капитал правног лица, односно предузетника, на одређени дан (на датум биланса);

13) Биланс успеха је финансијски извештај у којем су приказани приходи, расходи и резултати пословања правног лица, односно предузетника, настали у извештајном периоду (на датум биланса);

14) Извештај о осталом резултату је финансијски извештај који чине ставке прихода и расхода правног лица, односно предузетника, које нису признате у Билансу успеха, већ су према захтевима појединих МСФИ, односно МСФИ за МСП признате у оквиру капитала;

15) Извештај о променама на капиталу је финансијски извештај у којем су приказане информације о променама на капиталу правних лица, током извештајног периода;

16) Извештај о токовима готовине је финансијски извештај у којем су приказане информације о приливима и одливима готовине и готовинских еквивалената правног лица, током извештајног периода;

17) Напомене уз финансијске извештаје је финансијски извештај који садржи описе или рашчлањавања ставки презентованих у осталим финансијским извештајима, сажет приказ најзначајнијих примењених рачуноводствених политика, као и информације о ставкама које се нису квалификовале за признавање у овим извештајима а значајне су за оцену финансијског положаја и успешности пословања правног лица, односно предузетника, као и остале информације у складу са захтевима МСФИ, односно МСФИ за МСП, односно подзаконског акта из члана 26. овог закона;

18) друштво од јавног интереса је правно лице које у складу са одредбама закона којим се уређује ревизија финансијских извештаја класификовано у друштво од јавног интереса;

19) удели (акције, односно удели у складу са законом којим се уређују привредна друштва) представљају право у капиталу других правних лица, без обзира на то да ли су материјализована у облику потврда или нису, која су, на основу трајне повезаности с тим правним лицима стечена са намером да доприносе пословању правног лица које има та права. Сматра се да учешће у капиталу неког другог правног лица представља удео у смислу примене овог закона у случају када то је то учешће 20 или више процената од капитала тог другог правног лица;

20) повезана страна је физичко или правно лице који су повезани са правним лицем у смислу МСФИ.

21) пословни приход представља износ од продаје производа и роба и пружања услуга, након што се одбију попусти, порез на додату вредност и остали порези директно повезани са приходом;

22) матично правно лице је правно лице које контролише једно или више зависних правних лица;

23) зависно правно лице је правно лице које је под контролом матичног правног лица, укључујући сва зависна правна лица крајњег матичног правног лица;

24) група означава матично правно лице и сва његова зависна правна лица која са матичним правним лицем чине једну економску целину;

25) повезана правна лица су било која два или више правних лица у оквиру групе;

26) правно лице повезано уделом је оно правно лице у коме друго правно лице има удео и над чијом оперативном и финансијском политиком то друго правно лице врши значајан утицај. Сматра се да неко правно лице врши значајан утицај над другим правним

лицем ако има 20 или више процената гласачких права акционара или чланова у том другом правном лицу, осим ако посебним прописом није друкчије уређено;

27) материјално значајна ставка је она ставка када се за њен изостанак или погрешно приказивање може разумно очекивати да ће утицати на одлуке које доносе корисници на основу финансијског извештаја правног лица. Материјалност појединачних ставки оцењује се у контексту других сличних ставки;

28) стечајна маса је имовина стечајног дужника у складу са законом којим се уређује стечај;

29) датум одобрења за обелодањивање финансијских извештаја је дан под којим је надлежни орган правног лица, односно предузетника (најчешће законски заступник) допустио да се финансијски извештаји обелодане (доставе надзорном органу, скупштини акционара и др.). Датум одобрења за обелодањивање служи за одређивање временског периода у којем су догађаји након датума биланса на одговарајући начин укључени у финансијске извештаје;

30) правно лице које делује у екстрактивној индустрији је правно лице са делатношћу која укључује истраживање, тражење, откривање, развој и вађење угља, сирове нафте и природног гаса, металних руда, руда обојених метала, остало рударство и вађење камена, песка, глине, шљунка и др.;

31) правно лице које делује у сечи примарних шума је правно лице које обавља делатност сечења дрва у шуми (не укључује сечење дрва у вишегодишњим засадима);

32) влада, у смислу овог закона, је било који национални, регионални или локални орган власти Републике Србије, државе чланице или треће земље. То укључује и одељење, агенцију или привредно друштво које контролише тај орган власти у смислу одредаба члана 39. овог закона;

33) пројекат, у смислу овог закона, представља оперативне активности које су уређене једним уговором, лиценцом, закупом, концесијом или сличним споразумом и чини основу за плаћање обавеза према влади. Уколико је више таквих уговора значајно међусобно повезано, онда се сматрају једним пројектом;

34) плаћање, у смислу овог закона, је износ који је плаћен, било у новцу или у роби, за активности правних лица из тачки 30. и 31. овог става. Плаћања могу бити у облику:

- (1) права на производњу;
- (2) пореза на приход, производњу или добит друштава, искључујући порезе на потрошњу као што је порез на додатну вредност, порез на доходак грађана или акцизе;
- (3) повластица;
- (4) дивиденди;
- (5) бонуса за потписивање, откривање и производњу;
- (6) накнада за лиценце, накнаде за најам, улазне накнаде и остале лиценце и/или концесије; и
- (7) плаћања за унапређење инфраструктуре.

Утврђивање и објављивање превода МСФИ и МСФИ за МСП

### Члан 3.

Преводе МСФИ, односно МСФИ за МСП решењем утврђује Министарство.

Решење из става 1. овог члана, којим се одређује и датум почетка примене МСФИ, односно МСФИ за МСП, заједно са текстом превода МСФИ, односно МСФИ за МСП, Министарство објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” и на интернет страници Министарства.

Уколико је посебним законом предвиђено дозвољена је примена МСФИ и пре датума из става 2. овог члана.

Министарство је дужно да на својој интернет страници трајно објави преводе МСФИ и МСФИ за МСП и да јасно назначи у ком периоду важи конкретно објављена верзија преведених МСФИ и МСФИ за МСП.

## Обвезници примене закона

### Члан 4.

Одредбе овог закона односе се на правна лица из члана 2. тач. 1) и 2) овог закона и предузетнике из члана 2. тачка 3) овог закона.

Одредбе овог закона односе се и на правна лица и друге облике организовања које је правно лице основало у иностранству, ако за њих прописима тих држава није утврђена обавеза вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја.

Одредбе овог закона односе се и на огранке и друге организационе делове правних лица са седиштем у иностранству, који обављају привредну делатност у Републици Србији, ако посебним прописима није друкчије уређено.

Одредбе овог закона које се односе на правна лица сходно се примењују на стечајне масе регистроване у регистру стечајних маса који води Агенције за привредне регистре.

Одредбе овог закона не односе се на буџете и кориснике буџетских средстава, стамбене зграде, као и на организације обавезног социјалног осигурања, ако посебним прописима није друкчије уређено.

Одредбе овог закона не односе се на цркве и верске заједнице, осим у делу обављања привредне или друге делатности, у складу са прописима којима је уређено обављање тих делатности.

Министарство је дужно да у року од 30 дана од настале промене обавести Европску комисију о променама врста привредних друштава на које се овај закон односи.

## Обавезе правних лица и предузетника

### Члан 5.

Правна лица и предузетници дужни су да вођење пословних књига, признавање и вредновање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање информација у финансијским извештајима врше у складу са овим законом.

Друштво од јавног интереса примењује правила која су овим законом прописана за велика правна лица без обзира на пословни приход, вредност укупне aktive или просечан број запослених током пословне године, осим у случајевима прописаним овим законом.

## Разврставање правних лица и предузетника

### Члан 6.

Правна лица и предузетници, у смислу овог закона, разврставају се на микро, мала, средња и велика правна лица, у зависности од просечног броја запослених и пословног прихода у пословној години и вредности укупне активе утврђене на дан састављања редовног годишњег финансијског извештаја.

У микро правна лица разврставају се она правна лица и предузетници који на датум биланса не прелазе граничне вредности два од следећих критеријума:

- 1) просечан број запослених 10;
- 2) пословни приход 700.000 ЕУР у динарској противвредности;
- 3) вредност укупне активе на датум биланса 350.000 ЕУР у динарској противвредности.

У мала правна лица разврставају се она правна лица и предузетници који на датум биланса прелазе граничне вредности два критеријума из става 2. овог члана, али не прелазе граничне вредности два од следећих критеријума:

- 1) просечан број запослених 50;
- 2) пословни приход 8.000.000 ЕУР у динарској противвредности;
- 3) вредност укупне активе на датум биланса 4.000.000 ЕУР у динарској противвредности.

У средња правна лица разврставају се она правна лица и предузетници који на датум биланса прелазе граничне вредности два критеријума из става 3. овог члана, али не прелазе граничне вредности два од следећих критеријума:

- 1) просечан број запослених 250;
- 2) пословни приход 40.000.000 ЕУР у динарској противвредности;
- 3) вредност укупне активе на датум биланса 20.000.000 ЕУР у динарској противвредности.

У велика правна лица разврставају се правна лица и предузетници који на датум биланса прелазе граничне вредности два критеријума из става 4. овог члана.

Разврставање у складу са наведеним критеријумима врши правно лице, односно предузетник, самостално на дан састављања финансијских извештаја и добијене податке користи за наредну пословну годину.

За прерачунавање девизних износа из ст. 2 - 4. овог члана у динарску противвредност, примењује се званичан средњи курс динара, који утврђује Народна банка Србије, а који важи последњег дана пословне године за коју се саставља редован годишњи финансијски извештај.

Новооснована правна лица, односно предузетници разврставају се на основу података из финансијских извештаја за пословну годину у којој су основани и броја месеци пословања, а утврђени подаци користе се за текућу пословну годину.

Просечан број запослених израчунава се тако што се збир укупног броја запослених на крају сваког месеца, укључујући и запослене у иностранству, подели са бројем месеци у пословној години.

Обавештење о разврставању, у смислу овог закона, правно лице, односно предузетник дужно је да, уз финансијске извештаје достави Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: Агенција), која верификује достављено обавештење о разврставању.

Ако правно лице, односно предузетник одбије да обавештење о разврставању усклади са захтевом Агенције, у наредној пословној години се користе подаци о величини правног лица, односно предузетника утврђени од стране Агенције.

Народна банка Србије, банке, друштва за осигурање, даваоци финансијског лизинга, добровољни пензијски фондови, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, отворени и затворени инвестициони фондови, друштва за управљање инвестиционим фондовима, берзе и брокерско-дилерска друштва, платне институције и институције електронског новца, као и факторинг друштва у смислу овог закона сматрају се великим правним лицима.

Изузеци који се у овом закону примењују на мала правна лица, сходно се примењују и на микро правна лица. Да би се изузетак користио неопходно је да буде испуњен један од следећа два услова:

1) правно лице је у најмање две узастопне пословне године класификовано као мало правно лице; или

2) правно лице је новоосновано у текућој пословној години и у њој је класификовано као мало правно лице.

Одредбе става 13. овог члана сходно се примењују и на мале групе из члана 7. став 1. овог закона.

#### Разврставање група правних лица

##### Члан 7.

Мале групе правних лица су групе које се састоје од матичног правног лица и зависних правних лица која подлежу консолидацији и која, на консолидованој основи, на датум биланса матичног правног лица не прелазе граничне вредности два од следећих критеријума:

- 1) просечан број запослених 50;
- 2) пословни приход 8.000.000 ЕУР у динарској противвредности;
- 3) вредност укупне активе на датум биланса 4.000.000 ЕУР у динарској противвредности.

Средње групе правних лица су групе које нису мале групе и које се састоје од матичног правног лица и зависних правних лица која подлежу консолидацији и која, на консолидованој основи, на датум биланса матичног правног лица не прелазе граничне вредности два од следећих критеријума:

- 1) просечан број запослених 250;
- 2) пословни приход 40.000.000 ЕУР у динарској противвредности;
- 3) вредност укупне активе на датум биланса 20.000.000 ЕУР у динарској противвредности.

Велике групе правних лица су групе које се састоје од матичног правног лица и зависних правних лица која подлежу консолидацији и која, на консолидованој основи, на датум биланса матичног правног лица прелазе граничне вредности два од три критеријума из става 2. овог члана.

За прерачунавање девизних износа из ст. 1. и 2. овог члана у динарску противвредност, примењује се званичан средњи курс динара, који утврђује Народна банка Србије, а који важи последњег дана пословне године за коју се саставља консолидовани годишњи финансијски извештај.

## II. ОРГАНИЗАЦИЈА РАЧУНОВОДСТВА И РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ИСПРАВЕ

### Организација рачуноводства

#### Члан 8.

Правна лица, односно предузетници општим актом, у складу са овим законом, уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и спречавање и правовремено откривање погрешно евидентираних пословних промена, уређују интерне рачуноводствене контролне поступке, утврђују рачуноводствене политике, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање и контролу рачуноводствених исправа о пословној промени, уређују кретање рачуноводствених исправа и утврђују рокове за њихово достављање на даљу обраду и књижење у пословним књигама.

Правно лице, односно предузетник, својим општим актом којим уређује организацију рачуноводства одређује врсте и облик помоћних књига које води.

Вођење пословних књига организује се тако да омогући:

- 1) контролу улазних података;
- 2) контролу исправности унетих података;
- 3) увид у промет и стање рачуна главне књиге;
- 4) увид у хронологију обављеног уноса пословних промена;
- 5) чување и коришћење података.

Правно лице и предузетник који врши обраду података на рачунару дужан је да користи рачуноводствени софтвер који омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних промена.

### Рачуноводствене исправе

#### Члан 9.

Књижење пословних промена и догађаја (у даљем тексту: пословних промена) на рачунима имовине, обавеза, капитала, прихода и расхода врши се на основу веродостојних рачуноводствених исправа.

Рачуноводствена исправа представља писани документ или електронски запис о насталој пословној промени, која обухвата све податке потребне за књижење у пословним књигама тако да се из рачуноводствене исправе недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене.

Изузетно од става 2. овог члана, фактура (рачун) као рачуноводствена исправа у смислу овог закона саставља се и доставља у електронском облику и мора бити оверена од стране одговорног лица које својим потписом или другом идентификационом ознаком (утврђеном општим актом којим правно лице, односно предузетник, уређује рачуноводство) потврђује њену веродостојност.

Рачуноводствена исправа саставља се у потребном броју примерака на месту и у време настанка пословне промене.

Рачуноводствена исправа која је састављена у једном примерку може се отпремити ако су подаци из те исправе стално доступни.

Фотокопија рачуноводствене исправе је основ за књижење пословне промене, под условом да је на њој наведено место чувања оригиналне исправе и да је оверена од стране



одговорног лица који својим потписом или другом идентификационом ознаком потврђује њену веродостојност.

Рачуноводственом исправом сматра се и исправа испостављена, односно примљена телекомуникационим путем, као и исправа испостављена, односно примљена путем сервиса за електронску размену података (Electronic data Interchange - EDI).

Пошиљалац је одговоран да подаци на улазу у телекомуникациони систем буду засновани на рачуноводственим исправама, као и да чува оригиналне рачуноводствене исправе.

Када се рачуноводствена исправа преноси путем сервиса за електронску размену података, пружалац услуге електронске размене података дужан је да обезбеди интегритет размењених података.

## Одговорност за рачуноводствене исправе

### Члан 10.

Лице које саставља рачуноводствену исправу одговорно је за истинитост и потпуност података у исправу, за њену рачунску тачност и да она веродостојно приказује насталу пословну промену.

Лице из става 1. овог члана својим потписом, односно другом идентификационом ознаком (утврђеном општим актом којим правно лице, односно предузетник, уређује рачуноводство) потврђује рачунску тачност и веродостојност рачуноводствене исправе.

Рачуноводствена исправа, састављена као електронски запис, садржи потпис или другу идентификациону ознаку одговорног лица, односно лица овлашћеног за издавање рачуноводствене исправе, односно електронски потпис у складу са законом.

Правно лице, односно предузетник је дужно да, пре уноса података из рачуноводствене исправе у пословне књиге, одреди одговорно лице које треба да изврши контролу веродостојности исправе. Одговорно лице потписом, односно другом идентификационом ознаком (утврђеном општим актом којим правно лице, односно предузетник, уређује рачуноводство) потврђује да је рачуноводствена исправа веродостојна (потпуна, истинита, рачунски тачна и да веродостојно приказује пословну промену).

Контролу рачуноводствених исправа не могу да врше лица која су задужена материјалним стварима (вредностима) на које се исправе односе.

Правно лице, односно предузетник, је дужно да предузме све потребне мере да рачуноводствене исправе буду заштићене од губитака, оштећења и измена и треба да обезбеди да потребна техничка опрема, носиоци података и софтвер буду заштићени од злоупотребе.

## Рокови достављања рачуноводствених исправа и рокови књижења

### Члан 11.

Рачуноводствена исправа се након њеног састављања код правног лица, односно предузетника, или њеног пријема од других лица, мора доставити на књижење најкасније у року од три радна дана од дана када је пословна промена настала, односно у року од три

радна дана од датума пријема (у наведеном року се мора извршити и контрола веродостојности рачуноводствене исправе).

Лица која воде пословне књиге, после спроведене контроле примљених рачуноводствених исправа, дужна су да рачуноводствене исправе прокњиже у пословним књигама најкасније у року од пет радних дана од дана пријема.

### III. ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ И КОНТНИ ОКВИР

#### Врсте пословних књига

##### Члан 12.

Пословне књиге представљају једнообразне евиденције о стању и променама на имовини, обавезама и капиталу, приходима и расходима и ванбилансној имовини и ванбилансним обавезама правних лица и предузетника.

Пословне књиге су дневник, главна књига и помоћне књиге.

Дневник и главна књига воде се по систему двојног књиговодства.

Дневник је пословна књига која представља хронолошку евиденцију насталих пословних промена.

Дневник може да се води као јединствена пословна књига или као више пословних књига намењених за пословне промене одређених билансних или ванбилансних ставки.

Главна књига је потпуни скуп рачуна, који су у равнотежи, за систематско обухватање стања и промена на имовини, обавезама, капиталу, приходима и расходима и која је основа за састављање финансијских извештаја. Главна књига се састоји из два одвојена дела, и то: билансне евиденције и ванбилансне евиденције.

Главна књига треба да садржи рачуне утврђене контним оквиром, у складу са потребама правног лица, односно предузетника.

Помоћне књиге су аналитичке евиденције и друге помоћне књиге (дневник благајне и друге помоћне књиге). Правна лица, односно предузетници, могу аналитичке евиденције да воде одвојено за различите врсте средстава и обавеза: нематеријалну имовину, некретнине, постројења и опрему, инвестиционе некретнине, дугорочне финансијске пласмане, залихе, потраживања, обавезе из пословања, обавезе по кредитима и других ставки које се односе на билансне позиције.

Помоћне књиге које се односе на имовину у материјалном облику исказују се у количинама и новчаним износима.

У дневник благајне се уносе пословне промене које настају по основу готовине и других вредности које се воде у благајни правног лица и предузетника. Дневник благајне затвара се на крају сваког радног дана и доставља се на контролу и након тога на књижење истог, а најкасније наредног радног дана.

#### Начин вођења пословних књига

##### Члан 13.

У пословне књиге подаци се уносе на основу рачуноводствених исправа.

Пословне књиге воде се у складу са начелом непроменљивог записа о насталој пословној промени.

Пословне књиге воде се на начин који треба да омогући контролу улазних података, исправности унетих података, чување података, могућност коришћења података, могућност увида у промет и стања на рачунима главне књиге и помоћних књига, односно трансакције, као и увид у хронологију обављеног уноса пословних промена (датум књижења).

Пословне књиге воде се за пословну годину која је једнака календарској, осим у случају када се пословне књиге воде за пословну годину која је различита од календарске у складу са овим законом.

Изузетно од става 4. овог члана, пословна година може бити краћа од дванаест узастопних календарских месеци, у случају оснивања правног лица, односно предузетника, статусне промене, ликвидације, стечаја и у другим случајевима у складу са законом.

Пословне књиге могу да се воде у слободним листовима, повезане или пренете на неки од електронских или магнетних медија, тако да, по потреби, могу да се одштампају или прикажу на екрану.

Отварање пословних књига врши се на почетку пословне године на основу закључног биланса стања претходне године.

Новооснована правна лица и предузетници отварају пословне књиге на основу биланса оснивања који се саставља на основу пописа имовине и обавеза, са стањем на дан уписа у регистар код Агенције, односно код другог надлежног органа.

## Контни оквир

### Члан 14.

Правна лица и предузетници пословне промене књиже на рачунима прописаним контним оквиром и/или на рачунима насталим рашчлањавањем рачуна који су прописани у контном оквиру.

Контни оквир и садржину рачуна у контном оквиру прописује:

- 1) министар надлежан за послове финансија - за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- 2) Народна банка Србије - за Народну банку Србије, банке, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизинга, добровољне пензијске фондове и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, у складу са овим законом и другим законима који уређују пословање ових финансијских институција, над којима, сагласно закону, надзор врши Народна банка Србије;
- 3) Комисија за хартије од вредности - за инвестиционе фондове и друштва за управљање инвестиционим фондовима, као и за берзе и брокерско-дилерска друштва.

Лица која воде пословне књиге и састављају финансијске извештаје

### Члан 15.

Правно лице, односно предузетник општим актом уређује школску спремину, радно искуство и остале услове за лице које је одговорно за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја.

Поверавање вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја другом правном лицу, односно предузетнику и Регистар пружалаца рачуноводствених услуга

#### Члан 16.

Вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја правно лице, односно предузетник може поверити уговором у складу са законом, правном лицу или предузетнику, који је уписан у Регистар пружалаца рачуноводствених услуга.

Изузетно од става 1. овог члана, повезана правна лица могу поверити вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја свом повезаном правном лицу.

Одредба ст. 1. и 2. овог члана не односи се на Народну банку Србије, банке, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизинга, добровољне пензијске фондове, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, инвестиционе фондове, друштва за управљање инвестиционим фондовима, берзе, брокерско - дилерска друштва, факторинг друштва, платне институције и институције електронског новца.

Правно лице, односно предузетник који има регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга интерним актом одређује лице које је одговорно за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја за сваког клијента коме се пружају услуге вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја.

Лице одговорно за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја из става 4. овог члана не може бити лице које је правоснажно осуђено за кривична дела против права по основу рада, привреде, имовине, правосуђа, прања новца, финансирања тероризма, правног саобраћаја и службене дужности.

### Регистар пружалаца рачуноводствених услуга

#### Члан 17.

Регистар пружалаца рачуноводствених услуга (у даљем тексту: Регистар) води Агенција

Вођење Регистра из става 1. овог члана Агенција обавља као поверени посао.

Регистар из става 1. овог члана води се на српском језику.

Регистар из става 1. овог члана редовно се ажурира и објављује на интернет страници Агенције.

Регистар из става 1. овог члана је јавна књига.

Начин вођења и садржину регистра ближе уређује Агенција, уз претходну сагласност Министарства, које пре давања сагласности прибавља мишљење Националне комисије за рачуноводство.

Агенција најмање једном годишње извештава Националну комисију за рачуноводство о питањима која се тичу вођења регистра из става 1. овог члана.

### Упис у Регистар

#### Члан 18.

У Регистар може бити уписано правно лице које има дозволу за пружање рачуноводствених услуга издату у складу са овим законом.

Дозволу из става 1. овог члана решењем издаје Агенција правном лицу под условом да:

1) има регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга;

2) оснивач, односно власник, као и члан органа управљања правног лица које има регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга, није осуђен правоснажном пресудом за кривично дело у смислу закона којим се уређује одговорност правних лица за кривична дела, односно, уколико је оснивач, односно власник, као и члан органа управљања правног лица физичко лице да није правоснажно осуђено за кривична дела из става 2. тачка 2) овог члана;

3) има у радном односу са пуном радним временом најмање једног запосленог са професионалним звањем у области рачуноводства или ревизије, које је стечено код професионалне организације чланице Међународне федерације рачуновођа.

Правно лице које има регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга, оснивач, односно власник, као и члан органа управљања тог друштва, не може бити правно лице, сарадник правног лица, нити правно лице повезано с тим правним лицем у складу са законом, које је осуђено правоснажном пресудом за кривично дело или против којег се води кривични поступак, у смислу закона којим се уређује одговорност правних лица за кривична дела, односно физичко лице које је правоснажно осуђено за кривична дела из члана 16. став 5. овог закона.

У Регистар може бити уписан предузетник који има дозволу за пружање рачуноводствених услуга издату у складу са овим законом.

Дозволу из става 4. овог члана решењем издаје Агенција предузетнику под условом да:

1) има регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга;

2) није правоснажно осуђен за кривична дела против права по основу рада, привреде, имовине, правосуђа, прања новца, финансирања тероризма, јавног реда и мира, правног саобраћаја и службене дужности;

3) има у радном односу са пуном радним временом најмање једног запосленог са професионалним звањем у области рачуноводства или ревизије, које је стечено код професионалне организације чланице Међународне федерације рачуновођа или сам предузетник испуњава овај критеријум.

Предузетник који има регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга, као ни сарадник предузетника, не може бити лице које је правоснажно осуђено за кривична дела из члана 16. став 5. овог закона.

Под сарадником из ст. 3. и 6. овог члана сматра се:

1) свако физичко лице које је на руководећем положају код правног лица у којем је оснивач, власник или одговорно лице правног лица које има регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга или предузетник из става 3. овог члана на руководећем положају или је стварни власник тог субјекта;

2) свако физичко лице које је стварни власник правног субјекта у којем је оснивач, власник или одговорно лице правног лица које има регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга или предузетник из става 3. овог члана на руководећем положају;

3) свако физичко лице које са оснивачем, власником и одговорним лицем правног лица које има регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга или са предузетником из става 3. овог члана има стварно власништво над истим правним лицем.

Поступак за добијање дозволе покреће се подношењем захтева Агенцији.

Форму и садржину захтева из става 8. овог члана уређује Агенција, уз претходну сагласност Министарства, које пре давања сагласности прибавља мишљење Националне комисије за рачуноводство.

Против решења из става 2. овог члана не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор, у складу са законом.

Правно лице, односно предузетник који су уписани у Регистар дужни су да обавештавају Агенцију о променама битним за садржину Регистра, најкасније по истеку осам дана од настале промене.

### Брисање из регистра

#### Члан 19.

Правном лицу, односно предузетнику одузима се дозвола за пружање рачуноводствених услуга и брише се из Регистра ако:

- 1) престане да испуњава услове за упис у Регистар;
- 2) је упис у Регистар извршен на основу неистинитих података;
- 3) донесе одлуку о престанку обављања ове делатности или престане да постоји као привредни субјект у складу са законом;
- 4) поступа супротно прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма.

Брисање из Регистра врши се на основу решења Агенције.

Против решења из става 2. овог члана не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор, у складу са законом.

## IV. ПОПИС ИМОВИНЕ, ОБАВЕЗА, ВАНБИЛАНСНЕ ИМОВИНЕ И ВАНБИЛАНСНИХ ОБАВЕЗА

### Обавеза вршења пописа

#### Члан 20.

Правно лице, односно предузетник дужан је да на почетку пословања изврши попис имовине, обавеза и ванбилансне имовине и ванбилансних обавеза, са знаком појединачних вредности у количинама и новчаном износу.

Правно лице, односно предузетник врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на датум биланса.

Усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћних књига са главном књигом врши се пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја.

Правно лице, односно предузетник може предвидети општим актом и дуже периоде за вршење пописа књига, филмова, архивске грађе и слично, с тим што ти периоди не могу бити дужи од пет година.

Начин и рокове вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем прописује министар надлежан за послове финансија.

## Додатна обавеза вршења пописа

### Члан 21.

Поред пописа имовине и обавеза из члана 20. овог закона, правно лице, односно предузетник врши попис и усклађивање стања и приликом примопредаје дужности рачунополагача, промене продајних цена производа и робе у малопродајном објекту, статусне промене, отварања, односно закључења поступка стечаја и ликвидације правног лица, односно предузетника, као и у другим случајевима предвиђеним законом.

## Усаглашавање потраживања и обавеза

### Члан 22.

Правна лица и предузетници дужни су да пре састављања финансијских извештаја усагласе међусобна потраживања и обавезе, што се доказује одговарајућом исправом.

Поверилац је дужан да, пре састављања финансијских извештаја, достави дужнику списак неплаћених обавеза.

Лица из става 1. овог члана дужна су да одговоре на захтев овлашћеног ревизора за независну потврду стања потраживања и обавеза.

Сва правна лица и предузетници који састављају Напомене уз финансијске извештаје дужни су да у том извештају у вези са неусаглашеним потраживањима и обавезама обелодане:

- 1) број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања; и
- 2) број и укупан износ неусаглашених обавеза и њихов однос према броју и укупном износу обавеза.

## V. ПРАВИЛА ВРЕДНОВАЊА

### Општа рачуноводствена начела

### Члан 23.

Позиције, које се приказују у редовним годишњим финансијским извештајима правних лица и предузетника, треба да буду вредноване у складу са општим рачуноводственим начелима:

- 1) претпоставке да правно лице, односно предузетник, послује континуирано;
- 2) рачуноводствене политике и основе за вредновања примењују се доследно из године у годину;
- 3) признавање и вредновање врши се на разумној основи, а посебно:
  - (1) може се признати само добит која се оствари до датума биланса;
  - (2) у Билансу стања приказују се обавезе настале у току текуће или претходних пословних година, чак и уколико такве обавезе постану евидентне само између датума Биланса стања и датума одобрења за обелодањивање финансијских извештаја;
  - (3) у обзир се узимају сва обезвређења, без обзира да ли је резултат пословне године добитак или губитак;
- 4) у обзир се узимају сви приходи и расходи који се односе на пословну годину без обзира на датум њихове наплате, односно исплате;

- 5) компоненте имовине и обавеза вреднују се посебно;
- 6) забрањено је било какво пребијање између ставки активе и пасиве или између ставки прихода и расхода;
- 7) биланс отварања за сваку пословну годину мора да буде једнак билансу затварања за претходну пословну годину.
- 8) ставке Биланса успеха и Биланса стања обрачунавају се и презентују узимајући у обзир суштину предметне трансакције или предметног посла;
- 9) износи признати у Билансу стања и Билансу успеха израчунавају се на обрачунској основи, коришћењем начела узрочности прихода и расхода.

Изузетно од става 1. овог члана, одступања од општих рачуноводствених начела дозвољена су само у случајевима примене појединих МСФИ, односно МСФИ за МСП и таква одступања, као и разлози због којих настају, морају да се обелодане у Напоменама уз финансијске извештаје, укључујући и оцену њихових ефеката на имовину, обавезе, финансијску позицију и добитак или губитак правног лица, односно предузетника.

Редовни годишњи финансијски извештаји треба да дају истинит и поштен приказ имовине и обавеза правног лица, односно предузетника, његово финансијско стање, као и добитак или губитак. Ако примена одредаба овог закона, подзаконских аката донетих на основу овог закона, као и МСФИ и МСФИ за МСП не би била довољна за добијање истинитог и поштеног приказа имовине и обавеза, прихода, расхода и резултата правног лица, односно предузетника, правно лице, односно предузетник у Напоменама уз финансијске извештаје приказују додатне информације потребне за усклађивање с тим захтевом.

Испуњавање захтева садржаних у овом закону, подзаконским актима донетим на основу овог закона, као и МСФИ и МСФИ за МСП, у вези са признавањем, вредновањем, презентацијом, обелодањивањем и консолидацијом, није потребно уколико учинак испуњавања захтева није материјално значајан.

## Примена МСФИ

### Члан 24.

За признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима велика правна лица, правна лица која имају обавезу састављања консолидованих финансијских извештаја (матична правна лица), јавна друштва, односно друштва која се припремају да постану јавна, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, независно од величине, примењују МСФИ.

## Примена МСФИ за МСП

### Члан 25.

За признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима, мала и средња правна лица примењују МСФИ за МСП.

Изузетно од става 1. овог члана, мала и средња правна лица могу да одлуче да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима примењују МСФИ.



У случају из става 2. овог члана, мала и средња правна лица дужна су да примењују МСФИ у континуитету, односно најмање пет година од почетка примене МСФИ из става 2. овог члана.

#### Микро и друга правна лица

##### Члан 26.

За признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима, микро правна лица и друга правна лица из члана 2. тачка 2) овог закона, независно од величине, примењују подзаконски акт који доноси министар надлежан за послове финансија, а који се заснива на општим рачуноводственим начелима.

Изузетно од става 1. овог члана, микро правна лица и друга правна лица из члана 2. тачка 2) овог закона, независно од величине, могу да одлуче да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима примењују МСФИ или МСФИ за МСП.

У случају из става 2. овог члана, микро правна лица и друга правна лица из члана 2. тачка 2) овог закона, независно од величине, дужна су да примењују МСФИ, односно МСФИ за МСП у континуитету, односно најмање пет година од почетка примене МСФИ, односно МСФИ за МСП из става 2. овог члана.

## VI. ЗАТВАРАЊЕ ПОСЛОВНИХ КЊИГА И ЧУВАЊЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ИСПРАВА, ПОСЛОВНИХ КЊИГА И ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

#### Затварање пословних књига

##### Члан 27.

Пословне књиге се затварају после књижења свих пословних промена и обрачуна на крају пословне године, као и у случајевима статусних промена, престанка пословања и у другим случајевима у којима је неопходно затворити пословне књиге. Након затварања пословних књига не може се спровести књижење у њима.

Рачуни у помоћним књигама који се користе дуже од једне године затварају се по престанку њиховог коришћења.

Пословне књиге се затварају најкасније до рока за достављање финансијских извештаја.

Изузетно од става 3. овог члана, Народна банка Србије може прописати рокове за затварање пословних књига за финансијске институције над којима, сагласно закону, врши надзор.

#### Чување рачуноводствених исправа, пословних књига и финансијских извештаја

##### Члан 28.

Правна лица и предузетници дужни су да уредно чувају рачуноводствене исправе, пословне књиге и финансијске извештаје и да општим актом одреде одговорна лица и пословне просторије за њихово чување, као и начин чувања.

Финансијски извештаји и извештаји о извршеној ревизији чувају се 20 година.

Годишњи извештај о пословању чува се 10 година од последњег дана пословне године за коју је састављен.

Дневник и главна књига чувају се 10 година.

Помоћне књиге чувају се пет година, од дана њиховог закључивања.

Трајно се чувају исплатне листе или аналитичке евиденције зарада.

Пет година се чувају исправе на основу којих се уносе подаци у пословне књиге.

Пет година се чувају исправе платног промета у овлашћеним финансијским институцијама платног промета.

Рокови чувања рачуноводствених исправа и пословних књига рачунају се од последњег дана пословне године на коју се односе.

Рачуноводствене исправе, пословне књиге и финансијски извештаји чувају се у оригиналу или коришћењем других средстава архивирања, утврђених законом.

Рачуноводствене исправе могу се чувати на електронским медијима, као оригинална електронска документа или дигиталне копије, ако је надлежном органу омогућен приступ тако сачуваним подацима и ако је обезбеђено:

1) да се подацима садржаним у електронском документу или запису може приступити и да су погодни за даљу обраду;

2) да су подаци сачувани у облику у коме су направљени, послати и примљени;

3) да се из сачуване електронске поруке може утврдити пошиљалац, прималац, време и место слања и пријема;

4) да се примењују технологије и поступци којима се у довољној мери обезбеђује заштита од измена или брисање података или друго поуздано средство којим се гарантује непроменљивост података или порука, као и резервна база података на другој локацији.

Рачуноводствене исправе, пословне књиге и финансијски извештаји чувају се у пословним просторијама правног лица, односно предузетника, односно код правних лица или предузетника којима је поверено вођење пословних књига.

Ако се пословне књиге воде на рачунару, упоредо са меморисаним подацима, правно лице, односно предузетник мора да обезбеди и меморисање апликативног софтвера, како би подаци били доступни контроли. У случају када правно лице, односно предузетник не може из техничких разлога да обезбеди функционалност меморисаног апликативног софтвера коришћеног за унос, обраду и чување рачуноводствених података, дужан је да документ са подацима чува у *clear text* формату.

Поред документа из става 13. овог члана, правно лице, односно предузетник дужно је да обезбеди опис самих поља, као и дефинисање ознака које раздвајају један податак од другог (делимитер података).

При отварању поступка ликвидације или стечаја, рачуноводствене исправе и пословне књиге записнички се предају ликвидационом, односно стечајном управнику.

## VII. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ, ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈИ О ПОСЛОВАЊУ, НЕФИНАНСИЈСКО ИЗВЕШТАВАЊЕ И ИЗВЕШТАЈИ О ПЛАЋАЊИМА ВЛАДАМА

### Редован годишњи финансијски извештај

#### Члан 29.

Правна лица, односно предузетници, дужни су да састављају редовне годишње финансијске извештаје за пословну годину која је једнака календарској, у складу са овим законом и подзаконским прописима донетим на основу овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, зависно правно лице са седиштем у Републици Србији чије матично правно лице са седиштем у иностранству има пословну годину различиту од календарске године, може, уз сагласност министра надлежног за послове финансија, односно Комисије за хартије од вредности за правна лица из њене надлежности, да саставља и објављује редован годишњи финансијски извештај са стањем на последњи дан пословне године која је различита од календарске. Зависно правно лице је у обавези да примењује пословну годину различиту од календарске у континуитету, а најмање пет година од почетка примене пословне године која је различита од календарске.

У поступку одлучивања министра надлежног за послове финансија, односно Комисије за хартије од вредности из става 2. овог члана примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, осим уколико овим законом није друкчије уређено.

Изузетак предвиђен ставом 2. овог члана не могу користити банке, друштва за осигурање, даваоци финансијског лизинга, добровољни пензијски фондови и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, платне институције и институције електронског новца над којима, сагласно закону, надзор врши Народна банка Србије.

Редован годишњи финансијски извештај великих правних лица, средњих правних лица, правних лица која имају обавезу састављања консолидованих годишњих финансијских извештаја (матична правна лица), јавних друштава, односно друштава која се припремају да постану јавна, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, независно од величине обухвата:

- 1) Биланс стања,
- 2) Биланс успеха,
- 3) Извештај о осталом резултату,
- 4) Извештај о променама на капиталу,
- 5) Извештај о токовима готовине и
- 6) Напомене уз финансијске извештаје.

Редован годишњи финансијски извештај правних лица и предузетника, осим правних лица из ст. 4. и 6. овог члана, обухвата:

- 1) Биланс стања,
- 2) Биланс успеха и
- 3) Напомене уз финансијске извештаје.

Редован годишњи финансијски извештај предузетника класификованих као микро правно лице обухвата:

- 1) Биланс стања и
- 2) Биланс успеха.

Правна лица чије је пословање уређено другим прописима на основу којих је орган, односно организација надлежна за обављање надзора над њиховим пословањем прописала садржај и структуру годишњих финансијских извештаја, дужна су да састављају годишње финансијске извештаје сагласно овом закону и тим прописима.

Правно лице је дужно да састави ванредне финансијске извештаје у случајевима предвиђеним овим законом. Ванредни финансијски извештај обухвата:

- 1) Биланс стања и
- 2) Биланс успеха.

## Надлежност за прописивање садржине и форме образаца финансијских извештаја

### Члан 30.

Министар надлежан за послове финансија прописује садржину и форму образаца финансијских извештаја из члана 29. овог закона за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Народна банка Србије прописује садржај и форму образаца финансијских извештаја из члана 29. овог закона за Народну банку Србије, банке, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизинга, добровољне пензијске фондове и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, у складу са овим законом и другим законима који уређују пословање ових финансијских институција над којима, сагласно закону, надзор врши Народна банка Србије.

Комисија за хартије од вредности прописује садржај и форму образаца финансијских извештаја из члана 29. овог закона за инвестиционе фондове, друштва за управљање инвестиционим фондовима и берзе и брокерско-дилерска друштва.

## Консолидовани годишњи финансијски извештај

### Члан 31.

Консолидовани годишњи финансијски извештај обухвата:

- 1) Консолидовани Биланс стања;
- 2) Консолидовани Биланс успеха;
- 3) Консолидовани Извештај о осталом резултату;
- 4) Консолидовани Извештај о променама на капиталу;
- 5) Консолидовани Извештај о токовима готовине;
- 6) Консолидоване Напомене уз финансијске извештаје.

Консолидовани годишњи финансијски извештај саставља, доставља и обелодањује правно лице које је у економској целини матично правно лице, односно правно лице које над једним или више других правних лица (зависних правних лица) има контролу.

Матично правно лице има контролу над зависним правним лицем када над њим има:

- 1) моћ;
- 2) изложено је, или има права на, варијабилне приносе по основу свог учешћа у том зависном правном лицу;
- 3) има способност да користећи своју моћ утиче на те приносе, како би на тај начин утицало на износ приноса који му припада.

Моћ матичног правног лица у односу на зависно правно лице постоји када оно:

- 1) има већину акција или гласачких права чланова у том зависном правном лицу;
- 2) има право да именује или разреши већину чланова административног, управљачког или надзорног органа зависног правног лица, а истовремено је акционар или члан тог правног лица;
- 3) има право да врши преовлађујући утицај на зависно правно лице чији је акционар или члан, у складу са уговором склопљеним са тим правним лицем или у складу са одредбама оснивачког акта или статута тог правног лица; или

4) као акционар или члан правног лица и у складу са споразумом са другим акционарима или члановима тог правног лица (зависног правног лица), самостално контролише већину акционара или гласачких права чланова у зависном правном лицу.

За потребе става 4. тач. 1) и 4) овог члана укупан број акционара или гласачких права чланова у зависном правном лицу умањује се за гласачка права везана за акције које држи само зависно правно лице, зависно правно лице тог зависног правног лица или лице које делује у своје име али за рачун тих правних лица.

За утврђивање гласачких права и права именована и опозива већине чланова административног, управљачког или надзорног органа у било ком зависном правном лицу које поседује матично правно лице узимају се у обзир наведена права која директно поседује то матично правно лице, али и права која индиректно преко својих других правних лица или других повезаних лица поседује матично правно лице. Наведена права се умањују за права:

1) у вези са акцијама, односно уделима, који се држе у корист лица које није ни матично, ни зависно правно лице тог матичног правног лица; или

2) у вези са акцијама, односно уделима:

(1) које служе као јемство, под условом да се та права користе у складу са примљеним упутствима у вези са тим јемством; или

(2) које су у вези са одобравањем кредита као дела уобичајених пословних активности, под условом да се гласачка права извршавају у интересу лица које пружа јемство.

На укључивање зависног правног лица у консолидовани годишњи финансијски извештај нема утицаја чињеница где се налази седиште тог зависног правног лица (у земљи или у иностранству).

Консолидовани годишњи финансијски извештај саставља се под истим датумом као и редовни годишњи финансијски извештај матичног правног лица.

Матично правно лице у консолидовани годишњи финансијски извештај укључује сва своја зависна правна лица.

На признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у консолидованом годишњем финансијском извештају сходно се примењују одредбе о финансијским извештајима из члана 24. овог закона.

Ако се састав правних лица обухваћених консолидацијом променио током пословне године, консолидовани годишњи финансијски извештај треба да садржи информације које омогућавају поређење узастопних консолидованих годишњих финансијских извештаја групе. Ова обавеза се може испунити изградом усклађеног упоредног Биланса стања и усклађеног упоредног Биланса успеха и њиховим презентовањем у Консолидованим Напоменама уз финансијске извештаје.

## Изузеци од консолидације

### Члан 32.

Од обавезе састављања, достављања и обелодањивања консолидованог годишњег финансијског извештаја изузимају се мале групе, осим ако је најмање један члан групе друштво од јавног интереса.

Од обавезе састављања, достављања и обелодањивања консолидованог годишњег финансијског извештаја изузима се и матично правно лице које је истовремено зависно

правно лице свом матичном правном лицу (у даљем тексту: поседовано матично правно лице), укључујући и друштво од јавног интереса, осим ако је у питању друштво чије су хартије од вредности укључење у трговање на уређеном тржишту Републике Србије и било које државе чланице.

Да би поседовано матично правно лице било изузето од обавезе састављања, достављања и обелодањивања консолидованог годишњег финансијског извештаја потребно је да његово матично правно лице примењује овај закон или право државе чланице и да:

1) матично правно лице поседованог матичног правног лица држи све уделе или акције у поседованом матичном правном лицу. Удели или акције у поседованом матичном правном лицу које држе само поседовано матично правно лице, чланови његових административних, управљачких или надзорних органа у складу са законом или обавезом у оснивачком акту или статуту тог правног лица, у ту сврху се не узимају у обзир; или

2) матично правно лице изузетог поседованог матичног правног лица држи 90% или више удела или акција у изузетом поседованом матичном правном лицу, а остали акционари или чланови изузетог поседованог матичног правног лица су се у писаној форми сагласили да то поседовано матично правно лице не саставља консолидовани годишњи финансијски извештај.

Изузеци из става 3. овог члана се могу применити када су испуњени следећи услови:

1) изузето поседовано матично правно лице и сва његова зависна правна лица која би оно иначе укључило у свој консолидовани годишњи финансијски извештај консолидују се у финансијском извештају веће групе правних лица на чије се матично правно лице примењује овај закон;

2) изузето поседовано матично правно лице и сва његова зависна правна лица која би оно иначе укључило у свој консолидовани годишњи финансијски извештај консолидују се у финансијском извештају веће групе правних лица на чије се матично правно лице примењује право државе чланице;

3) консолидовани годишњи финансијски извештај из тач. 1) или 2) овог става и консолидовани годишњи извештај о пословању веће групе привредних друштава саставља матично правно лице те групе, у складу са овим законом;

4) консолидовани годишњи финансијски извештај из тач.1) или 2) овог става и консолидовани годишњи извештај о пословању веће групе привредних друштава саставља матично правно лице те групе, у складу са МСФИ;

5) изузето поседовано матично правно лице објављује следећа документа на начин прописан за достављање документације уз финансијске извештаје у складу са чланом 45. овог закона:

(1) консолидовани годишњи финансијски извештај и консолидовани годишњи извештај о пословању из тачке 3) овог става; или

(2) консолидовани годишњи финансијски извештај и консолидовани годишњи извештај о пословању из тачке 4) овог става; и

(3) ревизорски извештај.

6) изузето поседовано матично правно лице у Напоменама уз финансијске извештаје у оквиру свог редовног годишњег финансијског извештаја обелоданило је:

(1) назив и седиште матичног правног лица које саставља консолидовани годишњи финансијски извештај из тачке 3), односно тачке 4) овог става и

(2) изузеће од обавезе састављања консолидованог годишњег финансијског извештаја и консолидованог годишњег извештаја о пословању, са образложењем разлога за то изузеће.

У случају када изузето поседовано матично правно лице објављује консолидовани годишњи финансијски извештај и консолидовани извештај о пословању из става 4. тачка 4) овог закона, дужно је да наведене извештаје објави преведене на српски језик.

Матично правно лице није дужно да у консолидовани годишњи финансијски извештај укључи зависно правно лице, укључујући и друштво од јавног интереса, уколико је испуњен најмање један од следећих услова:

1) у случају када информације потребне за састављање консолидованог годишњег финансијског извештаја у складу са овом законом нису доступне без претераних трошкова или претераног кашњења;

2) акције, односно удели, тог зависног правног лица држе се искључиво са циљем њихове накнадне продаје - матично правно лице може да докаже да активно ради на продаји тих акција, односно удела; или

3) постоје значајна дугорочна ограничења која битно ометају:

(1) матично правно лице у остварењу својих права над имовином или управљањем тим зависним правним лицем; или

(2) спровођење јединственог управљања тим зависним правним лицем.

Од обавезе састављања, достављања и обелодањивања консолидованог годишњег финансијског извештаја изузима се матично правно лице, укључујући и друштво од јавног интереса, ако:

1) оно има само зависна правна лица која су, било појединачно или у консолидованом збиру, са становишта израде консолидованог годишњег финансијског извештаја материјално безначајна; или

2) се сва његова зависна правна лица могу изузети од консолидације на основу става б. овог члана.

## Ревизија финансијских извештаја

### Члан 33.

Ревизија редовних годишњих и консолидованих годишњих финансијских извештаја обавља се у складу са прописима којима се уређује ревизија.

Друштво за ревизију:

1) даје мишљење о томе:

(1) да ли је годишњи извештај о пословању усклађен са редовним годишњим финансијским извештајем за исту пословну годину; и

(2) да ли је годишњи извештај о пословању састављен у складу са важећим законским одредбама;

2) саставља изјаву, у смислу да ли је на основу познавања и разумевања правног лица и његовог окружења стеченог током ревизије, утврдило материјално значајне погрешне наводе у годишњем извештају о пословању и истиче природу тих навода.

Одредбе става 2. тачке 1) овог члана сходно се примењују на консолидоване годишње финансијске извештаје.

Одредбе става 2. тачке 2) овог члана сходно се примењују на консолидоване годишње извештаје о пословању.

## Годишњи извештај о пословању

### Члан 34.

Правно лице је дужно да састави годишњи извештај о пословању, који укључује објективан преглед развоја и резултата његовог пословања и положаја, заједно са описом основних ризика и неизвесности којима је изложено.

Годишњи извештај о пословању треба да пружи свеобухватну анализу развоја и резултата пословања правног лица и његовог положаја, у складу с обимом и сложености пословања.

Анализа развоја и резултата пословања правног лица и његовог положаја из става 2. овог члана треба, да укључи финансијске и, према потреби, кључне нефинансијске показатеље успешности који су битни за одређену делатност, укључујући информације које се односе на питања животне средине и кадровска питања. У оквиру анализе, годишњи извештај о пословању укључује упућивање на износе исказане у редовном годишњем финансијском извештају и додатна објашњења тих износа.

Годишњи извештај о пословању садржи:

- 1) кратак опис пословних активности и организационе структуре правног лица;
- 2) веродостојан приказ развоја, финансијског положаја и резултата пословања правног лица, укључујући финансијске и нефинансијске показатеље релевантне за одређену врсту пословне активности, као и информације о кадровским питањима;
- 3) информације о улагањима у циљу заштите животне средине;
- 4) све значајне догађаје по завршетку пословне године;
- 5) планирани будући развој;
- 6) активности истраживања и развоја;
- 7) информације о откупу сопствених акција, односно удела;
- 8) постојање огранака;
- 9) које финансијске инструменте користи ако је то значајно за процену финансијског положаја и успешности пословања;
- 10) циљеве и политике везане за управљање финансијским ризицима, заједно са политиком заштите сваке значајније врсте планиране трансакције за коју се користи заштита;
- 11) изложеност ценовном ризику, кредитном ризику, ризику ликвидности и ризику новчаног тока, стратегију за управљање овим ризицима и оцену њихове ефективности.

Изузетно од става 1. овог члана, микро и мала правна лица, осим ако су у питању друштва од јавног интереса, нису дужна да састављају годишњи извештај о пословању, с тим што су информације о откупу сопствених акција, односно удела дужна да наведу у Напоменама уз финансијске извештаје.

Правно лице које је, у складу са чл. 37 - 40. овог закона обавезно да саставља нефинансијски извештај и/или извештај о плаћањима владама те извештаје саставља као део свог годишњег извештаја о пословању.

## Извештај о корпоративном управљању

### Члан 35.

Извештај о корпоративном управљању је саставни део годишњег извештаја о пословању друштва од јавног интереса чије су преносиве хартије од вредности уврштене



за трговање на уређеном тржишту, односно друштва која се припремају да постану јавна у складу са законом којим се уређује тржиште капитала.

Извештај о корпоративном управљању се као посебан одељак извештаја руководства укључује у годишњи извештај о пословању и садржи најмање следеће информације:

1) упућивање на:

(1) правила корпоративног управљања којима правно лице подлеже,

(2) правила о корпоративном управљању која је правно лице добровољно одлучило да примењује,

(3) све релевантне информације о пракси корпоративног управљања која превазилази захтеве националног права.

2) опис основних елемената система интерних контрола и смањења ризика правног лица у вези са поступком финансијског извештавања;

3) информације о понудама за преузимање када је привредно друштво обвезник примене прописа којима се уређује преузимање привредних друштава (информације захтеване овом тачком не захтевају се од малих и средњих правних лица):

(1) битном директном или индиректном учествовању у стеченом капиталу (укључујући индиректно учешће у том капиталу путем пирамидалних структура и узајамних учешћа);

(2) имаоцима било којих хартија од вредности са посебним контролним правима и описом тих права;

(3) свим ограничењима гласачких права, као што су ограничења гласачких права имаоца одређеног процента или броја гласова, рокови за извршење гласачких права и разлози због којих су, уз сарадњу правних лица, финансијска права која произлазе из хартија од вредности одвојена од држања тих хартија;

(4) правилима која су меродавна за именовање и опозив чланова управе правног лица и измену статута или оснивачког акта;

(5) овлашћења чланова управе правног лица, а посебно овлашћења у области издавања или откупа хартија од вредности;

4) састав и рад административних, управљачких и надзорних органа и њихових одбора;

5) опис политике разноликости која се примењује у вези са административним, управљачким и надзорним телима правног лица с обзиром на аспекте као што су, на пример, животна доб, пол или образовање и струка, као и навођење циљева политике разноликости, начина на који се она спроводи и резултате у извештајном периоду. Ако се таква политика не спроводи, извештај мора да садржи образложење разлога за неспровођење.

Друштво за ревизију изражава мишљење у складу са чланом 33. овог закона у вези са информацијама приказаним у складу са ставом 2. тачка 2) овог члана и проверава да ли су достављене информације из става 2. тач. 1), 4) и 5) овог члана.

Код упућивања на правила о корпоративном управљању из става 2. тачка 1) подтач. (1) или (2) овог члана, правно лице наводи место где су та правила јавно доступна. Код упућивања на информације из става 2. тачка 1) подтачке (3) овог члана, правно лице треба да обезбеди да пракса корпоративног управљања буде јавно доступна.

## Консолидовани годишњи извештај о пословању

### Члан 36.

Обавезу састављања консолидованог годишњег извештаја о пословању има матично правно лице које сагласно члану 31. овог закона има обавезу да састави консолидовани годишњи финансијски извештај.

Консолидовани годишњи извештај о пословању садржи информације захтеване чл. 34. и 35. овог закона.

Обвезник састављања консолидованог годишњег извештаја о пословању дужан је да прилагоди информације захтеване одредбама чл. 34. и 35. овог закона:

1) при извештавању о детаљима стечених сопствених акција у консолидованом годишњем извештају о пословању наводи број и номиналну вредност или, ако не постоји номинална вредност, књиговодствену вредност свих акција матичног правног лица које држе то матично правно лице, зависна правна лица тог матичног правног лица или лица која делују у своје име а за рачун тих правних лица;

2) у извештају о корпоративном управљању при извештавању о системима интерне контроле и управљању ризиком, наводи основна обележја система интерне контроле и управљања ризиком за правна лица која су у консолидацију укључена као целина.

### Нефинансијско извештавање

### Члан 37.

Обвезници нефинансијског извештавања су велика правна лица која су друштва од јавног интереса и која на датум биланса прелазе критеријум просечног броја од 500 запослених током пословне године.

Изузетно од става 1. овог члана, правно лице које је зависно правно лице није обвезник нефинансијског извештавања ако су то правно лице, укључујући и његова зависна правна лица, укључени у консолидовани годишњи извештај о пословању или у засебне извештаје другог правног лица састављене у складу са овим чланом и чланом 34. овог закона.

Правно лице из става 1. овог члана у годишњи извештај о пословању укључује нефинансијски извештај који садржи информације неопходне за разумевање развоја, пословних резултата и положаја правног лица, као и резултата његових активности које се односе минимум на окружење, социјална и кадровска питања, поштовање људских права, борбу против корупције и питања у вези са подмићивањем, укључујући:

- 1) кратак опис пословног модела правног лица;
- 2) опис политика правног лица у вези са тим питањима, укључујући поступке основне анализе која се спроводи;
- 3) резултате тих мера;
- 4) основне ризике повезане са тим питањима који се односе на пословање правног лица, укључујући, кад је то релевантно и нужно, његове пословне односе, производе или услуге који могу проузроковати негативне резултате на тим подручјима, као и начин на који правно лице управља тим ризицима;
- 5) нефинансијске кључне показатеље успешности важне за одређено пословање.

Ако правно лице не спроводи мере повезане са једним или више питања из става 3. овог члана у нефинансијском извештају наводи разлоге о њиховом неспровођењу.

Обвезник нефинансијског извештавања у нефинансијски извештај укључује према потреби позивања на износе исказане у годишњем финансијском извештају, као и додатна објашњења тих износа.

Изузетно, обвезник нефинансијског извештавања, може у нефинансијском извештају да изостави информације о предстојећим догађајима или питањима током својих преговора са другим лицима кад би, у складу са образложеним мишљењем чланова административних, управљачких и надзорних органа који сnose колективну одговорност за то мишљење, објављивање таквих информација могло да нанесе штету пословном положају правног лица, под условом да такво изостављање не спречава фер и објективно разумевање развоја, пословних резултата и положаја правног лица, као и резултата његових активности.

Испуњењем обавезе из става 3. овог члана сматра се да је правно лице испунило и обавезу која се односи на анализу нефинансијских информација из члана 34. став 4. тачка 2) овог закона.

Обвезник ревизије редовних годишњих финансијских извештаја је дужан да од друштва за ревизију са којим је уговорио ревизију својих редовних годишњих финансијских извештаја добије потврду да је нефинансијски извештај саставио у складу са одредбама овог члана.

## Консолидовано нефинансијско извештање

### Члан 38.

Обвезник консолидованог нефинансијског извештавања је правно лице у групи која је класификована као велика и која на датум биланса на консолидованој основи прелази критеријум просечног броја од 500 запослених током пословне године.

Правно лице из става 1. овог члана у годишњи извештај о пословању укључује консолидовани нефинансијски извештај.

Изузетно од става 1. овог члана, матично правно лице које је уједно и зависно правно лице није обвезник консолидованог нефинансијског извештавања ако су то изузето поседовано матично правно лице и његова зависна правна лица, укључени у консолидовани годишњи извештај о пословању или у посебан извештај другог правног лица састављен у складу са овим чланом и чланом 36. овог закона.

Правно лице из става 1. овог члана у свој консолидовани годишњи извештај о пословању укључује консолидовано нефинансијско извештавање које садржи информације неопходне за разумевање развоја, резултата пословања, положаја групе, као и резултате својих активности који се односе минимум на окружење, социјална и кадровска питања, поштовање људских права, борбу против корупције и питања у вези са подмићивањем, укључујући:

- 1) кратак опис пословног модела групе;
- 2) опис политика групе у вези са тим питањима, укључујући поступке основне анализе која се спроводи;
- 3) резултате тих мера;
- 4) основне ризике повезане са тим питањима који се односе на пословање групе, укључујући, када је то релевантно и нужно, њене пословне односе, производе или услуге који могу проузроковати негативне резултате на тим подручјима, као и начин на који група управља тим ризицима;

5) нефинансијске кључне показатеље успешности важне за одређено пословање.

Ако група не спроводи мере повезане са једним од питања из става 3. овог члана или више њих, у консолидованом нефинансијском извештају наводи разлоге о њиховом неспровођењу.

У консолидованом нефинансијском извештају се према потреби укључују позивања на износе исказане у консолидованом годишњем финансијском извештају, као и додатна објашњења тих износа.

Изузетно, група која је обвезник нефинансијског извештавања, може у консолидованом нефинансијском извештају да изостави информације о предстојећим догађајима или питањима током свог преговора са другим лицима кад би, у складу са образложеним мишљењем чланова административних, управљачких и надзорних органа који сnose колективну одговорност за то мишљење, објављивање таквих информација могло нанети озбиљну штету пословном положају групе (или неке од чланица групе), под условом да такво изостављање не спречава фер и објективно разумевање развоја, пословних резултата и положаја групе, као и резултата њених активности.

Испуњењем обавезе из става 4. овог члана сматра се да је правно лице испунило и обавезу која се односи на анализу нефинансијских информација из члана 34. става 4. тачка 2) и члана 36. овог закона.

Обвезник ревизије консолидованих годишњих финансијских извештаја је дужан да од друштва за ревизију са којим је уговорио ревизију својих консолидованих годишњих финансијских извештаја добије потврду да је консолидовани нефинансијски извештај саставио у складу са одредбама овог члана.

## Извештај о плаћањима владама

### Члан 39.

Друштва од јавног интереса која послују у екстрактивној индустрији или сечи примарних шума треба у оквиру свог годишњег извештаја о пословању да саставе и објаве извештај о плаћањима владама на годишњој основи.

Правно лице из става 1. овог члана у годишњи извештај о пословању укључује извештај о плаћањима владама.

Изузетно, матично или зависно правно лице није дужно да саставља извештај из става 1. овог члана уколико су испуњени следећи услови:

- 1) матично правно лице је обвезник примене овог закона;
- 2) матично правно лице подлеже праву државе чланице;
- 3) плаћања владама које је извршило правно лице укључена су у консолидовани извештај о плаћањима владама које је израдило то матично правно лице у складу са чланом 40. овог закона.

Плаћања која износе мање од 100.000 ЕУР у динарској противвредности у пословној години, у смислу члана 6. став 7. овог закона, било да су извршена као једнократно плаћање или као низ повезаних плаћања, не морају се приказати у извештају из става 1. овог члана.

У извештају из става 1. овог члана за сваку пословну годину обелодањују се следеће информације:

- 1) укупан износ плаћања извршеног према свакој влади;

2) укупан износ према врсти плаћања, дефинисаних у члану 2. тачка 34) овог закона извршеног према свакој влади;

3) у случају када се та плаћања односе на одређени пројекат, укупан износ по врсти плаћања, дефинисаних у члану 2. тачка 33) овог закона, уплаћен за сваки такав пројекат и укупан износ плаћања за сваки такав пројекат.

Плаћања које је правно лице извршило за обавезе које су наметнуте на нивоу правног лица могу се обелоданити на том нивоу, а не на нивоу пројекта.

Ако су владама извршена плаћања у природи, о њима се извештава по вредности и према потреби по обиму, уз додатне напомене о начину за одређивање њихове вредности.

Објављивање плаћања из овог члана одражава суштину, а не облик предметног плаћања или делатности.

Плаћања и делатности не могу се делити, нити спајати, ради избегавања примене одредаба овог закона.

#### Консолидовани извештај о плаћањима владама

#### Члан 40.

Друштва од јавног интереса која су као матична правна лица обавезна да саставе консолидовани годишњи финансијски извештај и послују у екстрактивној индустрији или сечи примарних шума обавезна су да саставе консолидовани извештај о плаћању владама сходно захтевима из члана 39. овог закона.

Правно лице из става 1. овог члана у годишњи извештај о пословању укључује консолидовани извештај о плаћањима владама.

Матично правно лице у смислу овог закона делује у екстрактивној индустрији или сечи примарних шума ако оно или било које од његових зависних правних лица делује у екстрактивној индустрији или сечи примарних шума.

Консолидовани извештај о плаћањима владама укључује само плаћања која су последица екстрактивних делатности и/или делатности које се односе на сечу примарних шума.

Обавеза израде консолидованог извештаја из става 1. овог члана не примењује се на:

1) матично правно лице мале групе, осим ако је неко од повезаних правних лица друштво од јавног интереса;

2) матично правно лице средње групе, осим ако је неко од повезаних правних лица друштво од јавног интереса;

3) матично правно лице на које се примењује овај закон, а које је уједно и зависно правно лице, у случају када се на његово матично правно лице такође примењује овај закон; и

4) матично правно лице на које се примењује овај закон, а које је уједно и зависно правно лице, у случају када се на његово матично правно лице примењује право државе чланице.

Зависно правно лице, укључујући и друштво од јавног интереса, није потребно укључити у консолидовани извештај о плаћањима владама у случају када је испуњен најмање један од следећих услова:

1) значајна дугорочна ограничења битно ометају матично правно лице у остварењу његових права над имовином или управљањем тим правним лицем;

2) изузетно ретки случајеви када информације потребне за припрему консолидованог извештаја о плаћањима владама у складу с овим законом нису доступне без претераних трошкова или претераног кашњења;

3) акције, односно удели, тог зависног правног лица држе се искључиво с циљем њихове накнадне продаје (матично правно лице може да докаже да активно ради на продаји тих акција, односно удела).

Изузеци из става 6. овог члана примењују се само ако се користе и за потребе консолидованих годишњих финансијских извештаја.

Чланови органа управљања правног лица, обавезни су да осигурају да се, према њиховом сазнању и способностима, извештај о плаћањима владама саставља и објављује у складу са овим законом.

#### Спајање годишњег извештаја о пословању и консолидованог годишњег извештаја о пословању у један извештај

##### Члан 41.

Матична правна лица могу да одлуче да годишњи извештај о пословању и консолидовани годишњи извештај о пословању прикажу као један извештај који треба да садржи информације од значаја за економску целину.

У случају из става 1. овог члана, матично правно лице приликом достављања појединачног годишњег финансијског извештаја доставља Агенцији одлуку надлежног органа о спајању годишњег извештаја о пословању и консолидованог извештаја о пословању у један извештај.

#### Језик и валута извештавања

##### Члан 42.

Пословне књиге, финансијски извештаји, годишњи извештај о пословању, одлука о усвајању финансијских извештаја, извештај ревизора о обављеној ревизији финансијских извештаја, извештаји о плаћањима владама, нефинансијски извештаји и друге финансијске и нефинансијске информације састављају се на српском језику.

Износи у пословним књигама, финансијским извештајима, одлукама, као и друге финансијске и нефинансијске информације из става 1. овог члана изражавају се у динарима.

#### Усвајање и одговорност за финансијске извештаје

##### Члан 43.

Финансијске извештаје усваја скупштина или други надлежни орган правног лица, односно предузетник.

Законски заступник, орган управљања и надзорни орган правног лица у складу са законом, односно предузетник, као и одговорно лице из члана 15. овог закона, односно одговорно лице из члана 16. став 4. овог закона, делујући у оквиру надлежности које су им законом и интерном регулативом правног лица односно предузетника додељени, колективно су одговорни за истинито и поштено приказивање:

1) годишњег финансијског извештаја, извештаја о пословању и, уколико се припрема одвојено, извештаја о корпоративном управљању; и

2) консолидованог финансијског извештаја, консолидованог извештаја о пословању и, уколико се припрема одвојено, консолидованог извештаја о корпоративном управљању.

Финансијске извештаје потписује законски заступник правног лица, односно предузетник.

## VIII. ДОСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

### Достављање финансијских извештаја за јавно објављивање

#### Члан 44.

Правна лица, односно предузетници дужни су да редовне годишње финансијске извештаје за извештајну годину доставе Агенцији, ради јавног објављивања, најкасније до 31. марта наредне године, осим ако посебним законом није друкчије уређено.

Правна лица, која имају пословну годину различиту од календарске, дужна су да редовне годишње финансијске извештаје за извештајну годину доставе Агенцији, ради јавног објављивања, најкасније у року од три месеца од дана на који су ти извештаји састављени.

Правна лица која састављају консолидоване годишње финансијске извештаје (матична правна лица) дужна су да консолидоване годишње финансијске извештаје за извештајну годину доставе Агенцији, ради јавног објављивања, најкасније до 30. априла наредне године, осим ако посебним законом није друкчије уређено.

Правна лица, односно предузетници који састављају ванредне финансијске извештаје дужни су да их доставе Агенцији, ради јавног објављивања, у року од 60 дана од дана на који се ти извештаји састављају.

Правно лице које није имало пословних догађаја, нити у пословним књигама има податке о имовини и обавезама, дужно је да до 31. марта наредне године достави Агенцији изјаву о неактивности која се односи на извештајну годину.

Достављањем изјаве из става 5. овог члана сматра се да је испуњена обавеза достављања редовног годишњег финансијског извештаја за извештајну годину на коју се изјава односи.

Обвезник који је доставио изјаву о неактивности за извештајну годину, сматра се микро правним лицем у наредној години сходно члану 6. овог закона.

Финансијски извештаји из ст. 1-4. овог члана и изјава из става 5. овог члана, потписани квалификованим електронским потписом законског заступника, уносе се у посебан информациони систем Агенције и достављају Агенцији у електронском облику.

Правна лица и предузетници који су на основу извршене ревизије финансијских извештаја кориговали своје финансијске извештаје, те кориговане извештаје, заједно са ревизорским извештајем из члана 45. став 2. овог закона и одлуком о њиховом усвајању из члана 43. став 1. овог закона достављају Агенцији у роковима из члана 45. став 3. овог закона.

Правно лице, односно предузетник, може да поднесе захтев за замену финансијског извештаја који је јавно објављен у Регистру финансијских извештаја, ако утврди да у том извештају резултати пословања и финансијски положај нису исказани истинито и објективно, а скупштина односно други надлежни орган тог правног лица, односно

предузетник, донесе одлуку о усвајању финансијског извештаја измењене садржине у односу на извештај који је јавно објављен.

Форму и садржину захтева из става 10. овог члана прописује Агенција.

У случајевима из става 10. овог члана, правно лице, односно предузетник, уз захтев за замену доставља финансијски извештај и одлуку о усвајању тог извештаја измењене садржине, као и осталу документацију из члана 45. овог закона.

Замену из става 11. овог члана, правно лице, односно предузетник, може да захтева најкасније до истека наредне године у односу на годину на коју се тај извештај односи, осим замене ванредног финансијског извештаја за који може да поднесе захтев најкасније до дана достављања редовног годишњег финансијског извештаја за пословну годину у којој је настао основ за састављање ванредног финансијског извештаја.

## Достављање документације уз финансијске извештаје

### Члан 45.

Правна лица и предузетници дужни су да, уз редовне и консолидоване годишње финансијске извештаје из члана 44. овог закона, доставе Агенцији:

1) одлуку о усвајању редовног, односно консолидованог годишњег финансијског извештаја; и

2) годишњи извештај о пословању, односно консолидовани годишњи извештај о пословању у складу са овим законом.

Правна лица и предузетници који имају обавезу ревизије финансијских извештаја у складу са законом којим се уређује ревизија, дужна су да, поред документације из става 1. овог члана, Агенцији доставе ревизорски извештај, који је састављен у складу са законом и Међународним стандардима ревизије, уз који се прилажу финансијски извештаји који су били предмет ревизије.

Правна лица и предузетници који имају обавезу ревизије финансијских извештаја у складу са законом којим се уређује ревизија документацију из става 1. овог члана, заједно са ревизорским извештајем достављају најкасније до:

1) 30. јуна наредне године за редовне годишње финансијске извештаје; и

2) 31. јула наредне године за консолидоване годишње финансијске извештаје.

Обвезник може да захтева замену јавно објављене документације и посебних података из ст. 1. и 2. овог члана, подношењем захтева за замену јавно објављене документације и посебних података на обрасцу прописаном од стране регистратора Регистра финансијских извештаја, сагласно одредбама закона који регулише рад Агенције.

## Статистички извештај

### Члан 46.

Правна лица и предузетници дужни су да уз редовне годишње финансијске извештаје из члана 44. овог закона доставе Агенцији до 31. марта наредне године Статистички извештај за пословну годину која је једнака календарској.

Правна лица, која имају пословну годину различиту од календарске године, дужна су да до 31. марта наредне године доставе Агенцији Статистички извештај за пословну годину која је једнака календарској.



Облик и садржај Статистичког извештаја прописује министар надлежан за послове финансија, Народна банка Србије, односно Комисија за хартије од вредности сходно надлежностима из овог закона.

Извештаји из ст. 1. и 2. овог члана, потписани квалификованим електронским потписом законског заступника, уносе се у посебан информациони систем Агенције и достављају Агенцији у електронском облику.

## IX. РЕГИСТАР ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

### Јавно објављивање финансијских извештаја

#### Члан 47.

Податке из потпуних и рачунски тачних финансијских извештаја и документацију из чл. 44. и 45. овог закона, као и Статистички извештај из члана 46. овог закона, Агенција јавно објављује на својој интернет страници, у оквиру Регистра финансијских извештаја.

Агенција је дужна да финансијске извештаје, документацију и Статистички извештај, из става 1. овог члана, јавно објави на интернет страници у року од 60 дана од дана пријема потпуног и рачунски тачног финансијског извештаја правног лица, односно предузетника.

Агенција је дужна да извештаје и документацију из чл. 44 - 46. овог закона, у којима правна лица и предузетници нису отклонили утврђене недостатке, јавно објави на својој интернет страници као непотпуне и рачунски нетачне и то најкасније до 30. септембра наредне године за извештајну годину.

Агенција је дужна да приступ извештајима и документацији из ст. 1. и 3. овог члана за последње три извештајне године омогући корисницима на интернет страници Агенције, без накнаде.

### Садржина Регистра финансијских извештаја

#### Члан 48.

Регистар финансијских извештаја је централна, јавна, јединствена електронска база података из потпуних и рачунски тачних извештаја и документације из чл. 44 - 46. овог закона.

На основу података из става 1. овог члана података из других регистара и евиденција које води Агенција, као и података које јој достављају други надлежни органи и заинтересовани корисници услуга, Агенција у оквиру Регистра финансијских извештаја води базу података о бонитету.

Подаци о бонитету из става 2. овог члана се стандардизују у временским серијама и усаглашавају са међународним стандардима, директивама Европске уније и правилима финансијске анализе.

Подаци у Регистру финансијских извештаја воде се ради сагледавања привредних кретања у Републици Србији, анализе финансијског положаја и успешности пословања правних лица и предузетника и процене ризика пословања, а у циљу обезбеђивања поузданих информација корисницима.

## Вођење Регистра финансијских извештаја

### Члан 49.

Агенција је, ради вођења Регистра финансијских извештаја, овлашћена да прикупља, евидентира, обрађује, архивира и јавно објављује извештаје и документацију из чл. 44 - 46. овог закона, дистрибуира податке из тих извештаја, као и да управља базама података и осигура заштиту база података и докумената који су архивирани.

Агенција води Регистар финансијских извештаја преко регистратора именованог у складу са законом који уређује пословање Агенције.

Агенција је одговорна за веродостојност електронског уноса података из финансијских извештаја, за објављивање, као и за обраду других података и докумената који се евидентирају у Регистру финансијских извештаја.

Агенција је дужна да чува финансијске извештаје, годишњи извештај о пословању, извештај ревизора и другу документацију из чл. 44. и 45. овог закона двадесет година од дана њиховог пријема.

Агенција најмање једном годишње доставља Националној комисији за рачуноводство информацију о примени овог закона у делу који се односи на достављање финансијских извештаја Регистру финансијских извештаја.

Надлежност за прописивање подзаконских аката у вези са Регистром финансијских извештаја

### Члан 50.

Ближе услове и начин пријема и провере испуњености услова за јавно објављивање финансијских извештаја и документације из чл. 44. и 45. овог закона, као и Статистичког извештаја из члана 46. овог закона, вођења Регистра финансијских извештаја, прибављања података које Агенцији достављају други надлежни органи и правна лица и предузетници, као и пружања услуга из Регистра финансијских извештаја прописује Агенција, уз сагласност министарства надлежног за послове финансија.

Таксе за објављивање финансијских извештаја и надокнаде трошкова за давање података из Регистра финансијских извештаја

### Члан 51.

Таксе за објављивање финансијских извештаја и документације из чл. 44. и 45. овог закона, као и Статистичког извештаја из члана 46. овог закона, као и надокнаде трошкова за давање података и пружање других услуга из Регистра финансијских извештаја, утврђује Агенција у складу са законом којим се уређује буџетски систем.

Коришћење података из Регистра финансијских извештаја

### Члан 52.

Регистар финансијских извештаја уступа финансијске извештаје правних лица и предузетника надлежним регистрима Агенције у којима се региструју њихови статусни подаци.

Агенција је дужна да Народној банци Србије омогући непосредан приступ и преузимање финансијских извештаја, односно свих података из финансијских извештаја и документације из чл. 44 - 46. овог закона, као и свих других података који су Народној банци Србије потребни ради обављања њених законом утврђених функција, без накнаде.

Агенција је дужна да Комисији за хартије од вредности омогући непосредан приступ и преузимање финансијских извештаја, односно свих података из финансијских извештаја и документације из чл. 44 - 46. овог закона, као и свих других података који су Комисији за хартије од вредности потребни ради обављања њених законом утврђених функција, без накнаде.

Агенција је дужна да Пореској управи омогући приступ или достави податке из финансијских извештаја и документације из чл. 44 - 46. овог закона, без накнаде.

Агенција је дужна да Републичком заводу за статистику омогући приступ или достави податке из финансијских извештаја и документације из чл. 44 - 46. овог закона, без накнаде.

Агенција је дужна да министарствима и телима Владе Републике Србије омогући приступ или достави податке из финансијских извештаја и документације из чл. 44 - 46. овог закона, без накнаде.

Агенција, на захтев корисника, даје изворне податке или копије годишњег финансијског извештаја, годишњег извештаја о пословању или извештаја ревизора и пружа друге услуге из Регистра финансијских извештаја.

Корисници података, у смислу овог члана, документацију и податке преузете из Регистра финансијских извештаја могу користити само за сопствене потребе, у складу са прописима и не могу их уступати трећим лицима, дистрибуирати или објављивати у изворном облику.

## Х. НАЦИОНАЛНА КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО

### Образовање и делокруг рада Националне комисије за рачуноводство

#### Члан 53.

Влада, на предлог Министарства, образује Националну комисију за рачуноводство (у даљем тексту: Комисија) са задатком да:

1) прати процес примене директива Европске уније из области рачуноводства и предлаже одговарајућа решења за национално законодавство;

2) прати процес примене МСФИ и МСФИ за МСП, и предлаже решења за евентуалне проблеме који могу да настану у поступку примене тих стандарда;

3) прати процес примене овог закона и подзаконских аката донетих на основу њега и предлаже Министарству начин решавања евентуалних проблема који могу да настану при примени те регулативе;

4) даје мишљење на општи акт Агенције којим се уређује начин вођења и садржина регистра пружалаца рачуноводствених услуга;

5) даје мишљење на општи акт Агенције којим се уређује форма и садржина захтева за издавање дозволе за пружање рачуноводствених услуга;

6) разматра информације добијене од Агенције у вези са применом овог закона у делу који се односи на достављање извештаја и документације из чл. 44 - 46. овог закона Регистру финансијских извештаја; и

7) пружа информације Министарству о евентуалним изменама друге законске регулативе која може да утиче на финансијско извештавање у смислу овог закона.

Комисија доноси пословник о свом раду.

#### Извештај о раду

##### Члан 54.

Комисија је дужна да Министарству најмање једном месечно доставља извештај о своме раду.

Комисија на интернет страници Министарства објављује годишњи извештај о свом раду.

#### Састав и финансирање Комисије

##### Члан 55.

Влада, на предлог министра надлежног за послове финансија, именује председника и шест чланова Комисије из редова стручних лица која поседују знања и праксу из области финансија, рачуноводства и ревизије, од којих по једног члана именује на предлог Комисије за хартије од вредности и Народне банке Србије.

Стручне и административне послове за потребе Комисије обавља Министарство.

Накнада за рад председника и чланова Комисије обезбеђује се из буџета Републике Србије.

Висину накнаде председнику и члановима Комисије одређује Влада, на предлог Министарства.

## XI. НАДЗОР

### Институције које врше надзор и начин обављања надзора

##### Члан 56.

Надзор правних лица и предузетника, у смислу провере исправности евидентирања пословних промена у пословним књигама, врши Пореска управа сходно одредбама прописа који уређује порески поступак и пореску администрацију.

Надзор над банкама, платним институцијама, институцијама електронског новца, друштвима за осигурање, даваоцима финансијског лизинга, пензијским фондовима и друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима, у смислу провере исправности евидентирања пословних промена у пословним књигама, врши Народна банка Србије у оквиру обављања својим законом утврђених функција сходно одредбама прописа који уређују пословање финансијских институција над којима Народна банка Србије врши надзор.

## ХП. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

### Привредни преступ

#### Члан 57.

Новчаном казном од 100.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице, ако:

1) се не разврста на микро, мало, средње или велико правно лице у складу са овим законом (члан 6.);

2) групу правних лица у којој је оно матично правно лице не разврста у малу, средњу или велику групу (члан 7.);

3) општим актом не уреди организацију рачуноводства на начин из члана 8. став 1. овог закона;

4) врши обраду података на рачунару, а не обезбеди рачуноводствени софтвер који омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних промена (члан 8. став 4);

5) не саставља рачуноводствене исправе у складу са овим законом (члан 9.);

6) поступа супротно одредбама члана 10. овог закона;

7) рачуноводствене исправе и документацију не достави на књижење у прописаном року и ако пословну промену не прокњижи у пословним књигама у прописаном року (члан 11.);

8) не води пословне књиге у складу са овим законом (члан 13.);

9) општим актом не одреди лице коме се поверава вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја (члан 15.);

10) не поступи у складу са одредбама члана 16. овог закона;

11) ако у року од осам дана не обавести Агенцију о променама битним за садржину Регистра (члан 18. став 11.);

12) не попише имовину и обавезе у складу са овим законом (чл. 20. и 21.);

13) као поверилац не достави свом дужнику стање неплаћених рачуна и ако не обелодани у Напоменама уз финансијске извештаје неусаглашена потраживања и обавезе (члан 22. ст. 2. и 4.);

14) не саставља и не приказује финансијске извештаје у складу са овим законом (чл. 23-26.);

15) не затвори пословне књиге у складу са овим законом (члан 27.);

16) не чува рачуноводствене исправе, пословне књиге, финансијске извештаје, годишњи извештај о пословању и ревизорске извештаје у роковима и на начин прописан овим законом (члан 28.);

17) не заштити пословне књиге које се воде на електронском медију у складу са овим законом (члан 28.);

18) не саставља финансијске извештаје у складу са овим законом (чл. 29. и 31.);

19) не изврши ревизију финансијских извештаја (члан 33.);

20) не састави годишњи извештај о пословању, извештај о корпоративном управљању, консолидовани годишњи извештај о пословању, нефинансијски извештај, консолидовани нефинансијски извештај, извештај о плаћањима владама и консолидовани извештај о плаћањима владама (чл. 34 - 40.);

21) не саставља пословне књиге, извештаје, одлуке и друге финансијске и нефинансијске информације на српском језику и у динарима (члан 42.);

22) не достави Агенцији финансијске извештаје, документацију уз финансијске извештаје и Статистички извештај ради јавног објављивања, на начин и у роковима прописаним овим законом (чл. 44 - 46.);

23) ако податке добијене из Регистра финансијских извештаја користи супротно члану 52. овог закона.

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 20.000 до 150.000 динара.

### Прекршаји

#### Члан 58.

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник за радње из члана 57. тач. 1) - 18) и тач. 21) - 23) овог закона.

Новчаном казном у износу од 20.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако податке добијене из Регистра финансијских извештаја користи супротно члану 52. овог закона.

### ХИИ. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

#### Национална комисија за рачуноводство

#### Члан 59.

Национална комисија за рачуноводство, основана у складу са Законом о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС”, бр. 46/06, 111/09 и 99/11 - др. закон), наставља са радом у складу са овим законом.

#### Рок за доношење подзаконских аката

#### Члан 60.

Подзаконска акта за спровођење овог закона донеће се најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, а почеће да се примењују од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године.

До почетка примене подзаконских аката из става 1. овог члана примењиваће се подзаконски акти донети на основу Закона о рачуноводству („Службени гласник Републике Србије”, бр. 62/13 и 30/18).

#### Пружаоци рачуноводствених услуга

#### Члан 61.

Правна лица, односно предузетници који имају регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга дужни су да ускладе своје пословање са одредбама овог закона најкасније у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

## Професионална звања

### Члан 62.

Лица из члана 18. став 2. тачка 3) и став 5. тачка 3) овог закона која су стекла професионална звања у складу са Законом о рачуноводству („Службени лист СРЈ”, бр. 46/96, 74/99, 22/01 и 71/01) и Законом о рачуноводству и ревизији („Службени лист СРЈ”, број 71/02 и „Службени гласник РС”, број 55/04), могу та звања сходно користити за испуњавање захтева из члана 18. став 2. тачка 3) и став 5. тачка 3).

## Почетак примене појединих одредби овог закона

### Члан 63.

Одредбе члана 4. став 7., члана 32. став 4. тачка 2), члана 39. став 3. тачка 2), члана 40. став 5. тачка 4) примењују се од дана пријема Републике Србије у Европску унију.

Одредба члана 9. став 3. овог закона примењује се почев од 1. јула 2021. године.

## Престанак важења прописа

### Члан 64.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о рачуноводству („Службени гласник Републике Србије”, бр. 62/13 и 30/18).

## Завршна одредба

### Члан 65.

Овај закон ступа на снагу 1. јануара 2020. године.